

Ozren Kosanović

INVENTAR POKRETNIH DOBARA AUGUSTINSKOG SAMOSTANA SV. JERONIMA U RIJECI IZ 1523. GODINE

Dr. sc. Ozren Kosanović
HR – 51211 Matulji
ozren.kosanovic@gmail.com

UDK 27-789.4:2-523.6 (497.561Rijeka)
Izvorni znanstveni članak
Primljeno: 16. 4. 2018.
Prihvaćeno: 10. 10. 2018.
DOI: 10.21857/y54jofp08m

U radu se donosi tekst inventara augustinskog samostana sv. Jeronima u Rijeci iz 1523. godine. Dokument se u moderno doba čuva u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. Sastoji se od četiri stranice s tekstem nejednakog opsega pisanog srednjovjekovnim latinskom jezikom uz manji broj riječi na hrvatskom i mletačkom. U prilogu se daje kratak uvod u povijest samostana te način na koji su dobra u inventaru popisana. Donosi se popis dobara u hrvatskom prijevodu, dok je na kraju priloga donesen cjelovit latinski tekst originala.

Ključne riječi: *augustinski samostan sv. Jeronima u Rijeci; inventar iz 1523. godine; srednji vijek; Rijeka.*

Uvod*

U Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu čuva se u historiografiji nedovoljno valoriziran *Inuentarium rerum mobilium cenobii ordinis fratrum eremitorum Augustinensium de terra Fluminis sancti Viti* od 1. srpnja 1523. za koji je nalog da se zapiše dao tadašnji samostanski prior Ivan Primožić.¹ Tekst

* Ovaj prilog proizašao je iz rada na projektu *Umjetnička baština srednjeg i ranog novog vijeka u Rijeci, na Kvarneru i u Istri* koji financira Sveučilište u Rijeci. Zahvaljujem na savjetima i pomoći profesorici dr. sc. Mirjani Matijević Sokol s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

¹ Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, Documenta XXVI-24.; U Državnom arhivu u Rijeci (dalje: DARI), Samostan augustinaca, kutija 6, fascikla A, isprava br. 1. sačuvan je kasniji nepotpun prijevod ovog inventara na njemačkom jeziku pisan goticom.

inventara pisan je kurzivnom humanistikom i latinskim jezikom na papiru te obaseže četiri stranice. Taj povijesni izvor nije posve nepoznat jer je njegov regist bio objavljen 1963. godine.² No, u proučavanju riječke srednjovjekovne prošlosti istraživači su ga zaobilazili. Antun Herljević posljednji je autor koji se bavio opisom sadržaja arhiva samostana te taj dokument ne spominje.³ Dokument se u samostanu nalazio vjerojatno do kraja 18. stoljeća. Njegov spomen može se pronaći u svojevršnom samostanskom kartularu naslova *Protocollum Conventus Fluminensis Ord. Erem. S. P. Augustini ad S. Hieronymum* (dalje: *Protokol samostana*) sastavljenom 27. listopada 1704. Potonji je bio dopunjavan novim upisima do ukiđanja samostana osam desetljeća kasnije. Ondje su kronološkim redom doneseni podaci sa sadržajem pojedinih isprava na temelju kojih su augustinci polagali pravo na pojedine nekretnine te drugi podaci vezani uz prihode samostana. Tako je ostalo zapisano: „1523. Inventarium conventus Fluminensis omnium rerum mobilium, librorum, litterarum. (...) die primo Iulii 1523.“⁴ U potonjem je bio popisano *inventarium antiquum* – dakle u vrijeme kada je nastao još je postojao stariji inventarni popis za koji nema podataka što se s njim dogodilo. Naime, sastavljač *Protokola samostana* početkom 18. stoljeća u nj nije uvrstio tekst inventara starijeg od 1523. godine. U *Protokolu samostana* pri navođenju podataka vezanih uz inventar iz 1523. godine, detaljnije se opisuje sadržaj nekih isprava, o čemu u izvornom tekstu nema riječi. Primjerice, može se naslutiti da je sastavljač znao kako je u inventaru bio popisano i fragment urbara samostana iz 1431. godine.⁵ No, u tekstu inventara iz 1523. godine, na koji se *Protokol samostana* poziva, taj podatak nije moguće pronaći. Možda se tekst urbara krije iza imena jedne od isprava kod kojih se u ovdje priređenom djelomičnom hrvatskom prijevodu nije moglo prema njihovu naslovu utvrditi što su predstavljale. Vjerojatno je sastavljač *Protokola samostana* bio bolje upoznat sa sadržajem svih dokumenata koji se navode

² JAKOV STIPIŠIĆ, MILJEN ŠAMŠALOVIĆ, Isprave u Arhivu Jugoslavenske akademije (Nastavak – do 1526. godine), *Zbornik Historijskog instituta Jugoslavenske akademije*, 5 (1963.), 533-578, 563. s. n. 4543.

³ ANTUN HERLJEVIĆ, Arhiv augustinskog samostana u Rijeci, *Jadranski zbornik*, VII/1966-69 (1969.), 435-459; Za stariji i nepotpun popis građe vezane uz samostan usp. SILVINO GIGANTE, Gli agostiniani del convento di S. Girolamo, *Bullettino della deputazione fiumana di storia patria*, I (1910.), 16-95, 41-95; S. GIGANTE, Aggiunta all'inventario dell'archivio degli agostiniani, *Bullettino della deputazione fiumana di storia patria*, II (1912.), 131-133.

⁴ DARI, Samostan augustinaca, kutija 1, knjiga 4 - *Protocollum Conventus Fluminensis Ord. Erem. S. P. Augustini ad S. Hieronymum 1704.* (dalje: *Prot. Conv.*), 11.

⁵ DARI (bilj. 4.), *Prot. Conv.*, 11: „(...) Item fragmentum urbarij conventus in pergamenio sex foliorum de anno 1431 die Sabbatho in vigilia sancti Iohannis Baptiste [nečitke dvije riječi] 1429.“

u inventarnom popisu jer su se u njegovo vrijeme oni čuvali u samostanskom arhivu. Nakon što je odlukom cara Josipa II. 1788. godine samostan raspušten⁶ inventarski popis iz 1523. odnesen je iz arhiva.

Augustinski samostan sv. Jeronima u Rijeci i prilike u gradu početkom 16. stoljeća

Smatra se kako je samostan osnovan 1315. godine,⁷ pri čemu je važnu ulogu imao Hugon III. Devinski. Grad Rijeka (*terra*) u to je doba, izuzev prekida sredinom 14. stoljeća, kada su ga zauzeli knezovi Krčki (do toga je došlo vjerojatno 1335., a knezovi Stjepan I. i Ivan V. Krčki vratili su ga 1365. Hugonu VIII. Devinskom), ostao u posjedu gospode Devinskih do 1399. godine. Gospoda Devinska vežu se 1366. uz Habsburgovce napuštajući dotadašnju vezanost uz grofove Goričke. Kada je Hugon VIII. preminuo 1390. godine, prema njegovoj je oporuci posjedima, dok njegovi sinovi Reinprecht i Hugon (IX.) ne dosegnu punoljetnost, trebao upravljati skrbnik iz kuće Walsee (supruga Hugona VIII., Ana rođ. Walsee, preminula je 1373.). No, kako je Hugon IX. preminuo 1399., Reinprecht II. Walsee preuzeo je devinske posjede uključivši i one na Kvarneru – Rijeku, Kastav, Veprinac, Lovran, Mošćenice i Brseč. Gospoda Walsee u tom su posjedu ostala do 1465. godine. Tada je Wolfgang V. (unuk Reinprechta II. Walsee), kao posjednik spomenutih mjesta, ista predao njemačkom caru Fridriku III. Habsburgovcu.⁸ U vrijeme sastavljanja inventara samostana, čiji se tekst na ovome mjestu objavljuje, Rijeka je bila dijelom habsburškog posjeda.

Valja istaknuti kako je za sudbinu dragocjenosti koje su se čuvala u samostanu u srednjem vijeku bio presudan period 1508. – 1512. godine. Europa toga vremena bila je poprište većih ratnih sukoba. U Cambraiu su u prosincu 1508. godine poslanici njemačkog cara Maksimilijana, francuskog kralja Luja XII. i španjolskog kralja Ferdinanda sklopili savez (ligu) usmjeren protiv Venecije. Papa Julije II. pridružio se savezu protiv Mlečana malo kasnije, u ožujku 1509. godine. Rat je potrajao nekoliko godina, neujednačenim angažmanom pojedinih

⁶ SILVINO GIGANTE (bilj. 3, 1910.), 16.; ANTUN HERLJEVIĆ (bilj. 3), 438, 440-441.

⁷ ANTUN HERLJEVIĆ (bilj. 3), 436.

⁸ TADIJA SMIČIKLAS, *Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae*, vol. XIII., Zagreb, 1915., dok. 311, str. 428-429; FERDO HAUPTMANN, *Rijeka. Od rimske Tarsatike do Hrvatsko-ugarske nagodbe*, Zagreb, 1951., 24-27; DARINKO MUNIĆ, *Iz prošlosti Kastva, Dometi*, XV/11 (1982.), 15-42, 30-32; PETER ŠTIH, *Goriški grofje ter njihovi ministeriali in militi v Istri in na Kranjskem*, Ljubljana, 1997., 47, 59; IVAN JURKOVIC, *Walsee-Enns, Istarska enciklopedija*, Zagreb, 2005., 895-896.

saveznika, njihovom nepostojanošću u održavanju saveza i s promjenjivom srećom za zaraćene strane. Najuporniji u borbi protiv Mlečana ostao je car Maksimilijan. U slučaju Rijeke, kao habsburškog posjeda, rat je imao pogubne posljedice.⁹ Naime grad je, prema kroničaru Šimunu Klimantoviću, prvi put spaljen 1508. godine.¹⁰ Marin Sanudo zabilježio je za lipanj 1509. kako je mletačka vojska još jednom zauzela grad te ga zatim spalila, dok je krajem iste godine pokraden inventar riječkih crkava.¹¹ Do novog i kratkotrajnog mletačkog pokoravanja grada dolazi 1512. godine.¹² Samostan je tada vjerojatno bio teško oštećen – nalazio se unutar gradskih zidina, i to na prostoru u blizini ugla gdje se spajao njihov zapadni i južni potez. Vjerojatno je nakon što su se Mlečani povukli samostan trebalo ponovno opremiti predmetima vezanim uz liturgiju, vjerskim knjigama te predmetima potrebnim za svakodnevni život redovnika. U tekstu inventara 1523. godine vidljivo je kako u tadašnje vrijeme redovnici nisu raspolagali velikim brojem predmeta visoke vrijednosti. U historiografiji je upozoreno na izvanrednu ulogu priora Ivana Primožića u obnavljanju samostana i djelovanja augustinaca u gradu. Ovaj inventar može poslužiti kao izvor za utvrđivanje stanja dobara u samostanu u prvom desetljeću nakon razaranja grada, kada je prior radio na obnovi djelovanja svojeg reda i samostana.

⁹ VJEKOSLAV KLAJČ, *Povijest Hrvata od najstarijih vremena do svršetka XIX. stoljeća*, sv. 4., Zagreb, 1904., 236-245; GHERARDO ORTHALI, GIORGIO CRACCO, GAETANO COZZI, MICHAEL KNAPTON, *Povijest Venecije*, sv. I., Zagreb, 2007., 352-356.

¹⁰ BRANIMIR BRGLES, AMIR KAPETANOVIĆ, Sklapanje povijesne slike svijeta u Kronici Šimuna Klimantovića, *Povijesni prilozi*, 32/46 (2014.), 95-128, 123: „(...) 1508. (...) i Rika požgana (...)“

¹¹ IVAN KUKULJEVIĆ SAKCINSKI, (ur.), Odnosaji skupnovlade mletačke prema južnim Slavenom, priobćeni u izvadkih. Iz rukopisnih ljetopisah Marina Sanuda. Od godine 1496. do 1533., *Arhiv za povjestnicu jugoslavensku*, VI (1863.), 161-476, 304-306, 315, 318-319, 320: „(...) uno inventario datoli dile reliquie e croce e paramenti erano in la chiesa di . . . a Fiume per gram valuta da zercha ducati 7000 qual tutte cosse il Capitano zeneral la aute e par siano in una cassa e tra le altre la testa di S. Orzola di li capelli di la Madonna e molte reliquie e una Croze di arzento di pessa 70 marche (...)“

¹² IVAN KUKULJEVIĆ SAKCINSKI (bilj. 11), 324-325; ŠIME LJUBIĆ, ur., *Commissiones et relationes Venetae*, sv. I, ser. *Monumenta spectantia historiam slavorum meridionalium*, Zagreb, 1876., sv. VI, 126, 133.; ŠIME LJUBIĆ, Vladanje mletačko u Rěci, u: *Izvoštje o kraljevskom višem gimnaziju u Rěci koncem godine školske 1864/5*, Rijeka, 1865., 3-14, 6-14; SILVINO GIGANTE, Fiume nel secolo XVI, *Bullettino della deputazione fiumana di storia patria*, IV (1918.), 7-23.; ATTILIO DEPOLI, Fiume durante le guerre Venete di Massimiliano I., *Fiume. Rivista*, I/I (1923.), 76-116, 84-85, 91-94, 98-102, 104-106, 108-109; FERDO HAUPTMANN (bilj 8.), 56.; DANILO KLEN, ur., *Povijest Rijeke*, Rijeka, 1988., 108-109; D. KLEN Stoljeće i pol prilika i neprilika u Rijeci i oko nje (1465-1627), *Historijski zbornik*, XLI/1 (1988.), 17-26, 19.

Pokretna dobra popisana u inventaru

Ovdje se donosi popis pojedinih pokretnih dobara u prijevodu na hrvatski jezik prema redosljedu zapisanom u inventaru. Zbog boljeg pregleda sadržaja, svakoj rečenici prevedenoj na hrvatski jezik dodijeljen je redni broj. Izostavljen je prijevod latinske riječi *item* (također) kojom započinje svaka rečenica popisnog dijela dokumenta. Ukupno je tako numerirano šezdeset i sedam navoda koji se ne podudaraju s ukupnim brojem predmeta jer ih je ponegdje u jednoj rečenici navedeno više. Na prvi pogled tekst dokumenta djeluje nesređeno. Međutim, sastavljen je prema donekle logičnom obrascu ako se promatra redosljed navođenja pojedinih predmeta. Izgleda da je njegov sastavljač prolazio samostanskim kompleksom, prostoriju po prostoriju i popisivao dobra. Kako to nije bilo neuobičajeno, za primjer može poslužiti inventar augustinskog samostana sv. Nikole u Hvaru iz 18. stoljeća koji je bio sastavljen tako da su popisani predmeti prema svakoj prostoriji (što je u tom tekstu bilo i navedeno).¹³

Izgleda da je obilazak augustinskog samostana u Rijeci započeo s prostorijom gdje su se čuvali predmeti vezani uz liturgiju. Takav zaključak može se donijeti s obzirom na to da su predmeti navedeni u tekstu (ovdje prevedenom na hrvatski jezik) numerirani od rednog broja jedan do dvanaest imali takvu namjenu. Popisivač je zatim vjerojatno obišao jednu skladišnu prostoriju jer se od broja trinaest do osamnaest navode predmeti opće namjene vezani uz svakodnevni život. Obilazak i popisivanje nastavilo se u prostoriji koja je imala namjenu knjižnice i arhiva samostana. Naime, od broja devetnaest do trideset i tri mogu se pronaći navodi o ispravama kojima je samostan mogao dokazati vlasništvo nad određenim posjedima te vjerskim knjigama (uz dva navoda o količini srebra koju nije moguće precizno izračunati). Valja primijetiti kako se sveukupno na popisu navodi samo devet svezaka knjiga.¹⁴ To bi mogao biti još jedan pokazatelj razine uništenja grada i samostana zbog spomenutih mletačkih osvajanja. Pri sastavljanju inventara slijedio je popis predmeta za krevet, što je vidljivo od broja trideset i četiri do trideset i sedam. Nakon toga popisani su predmeti u smočnici, što se vidi prema brojevima trideset i osam te trideset i devet. Vjerojatno je u blizini bilo dvorište u kojem je privremeno bio poslagan

¹³ MARIJA ZANINOVIĆ RUMORA, Inventar samostana sv. Nikole u Hvaru, *Prilozi povijesti otoka Hvara*, vol. X., br. 1., 1997., 172-184.

¹⁴ U vrijeme ukidanja samostana 1788. godine u knjižnici se nalazila 801 knjiga, usp. ANTUN HERLJEVIĆ (bilj. 3), 459; O knjižnici, TATJANA BLAŽEKOVIĆ, Katalog biblioteke bivšeg samostana reda sv. Augustina u Rijeci, *Bibliotekar*, XVII/1-2, 24-33; IRVIN LUKEŽIĆ, Riječke knjižnice do konca XVIII. stoljeća, *Riječki teološki časopis*, god. 12, br. 2(24) (2004.), 587-624, 592-594.

građevni materijal (cigle i crjepovi). Slijedi popis predmeta u kuhinji, ako je suditi prema navodima predmeta od broja četrdeset i dva do četrdeset i šest. U blizini je vjerojatno bila staja (od broja četrdeset i sedam do četrdeset i devet). U još jednoj prostoriji čuvali su se predmeti vezani za liturgiju, ali i svakodnevicu, što se vidi iz popisa od broja pedeset do šezdeset i jedan. Naposljetku, običeno je mjesto gdje su se nalazili alati i oprema koji su se koristili pri zemljoradnji, vjerojatno za vrt ili drugu poljoprivrednu površinu na kojoj su radili sami redovnici (od broja šezdeset i dva do šezdeset i sedam).

Prijevod teksta inventara na hrvatski jezik (u dijelu gdje se donosi popis pokretnih dobara)

1. „Tri kaleža sa srebrnim pliticama kojima se oni pokrivaju (*patena*), pri čemu su čaške kaleža i srebrne plitice pozlaćene (ondje gdje su) ostaci bakra.
2. Jedna misnica (*paramentum*) od ljubičastog baršuna.
3. Šest *paramenta* različitih boja, u dobrom stanju.
4. Četiri jednostavna *paramenta* s ukrasima.
5. Tri komada gornjeg dijela augustinskog redovničkog habita koji služe za prekrivanje ramena i glave (*tria humeralia superflua*).
6. Jedan *humeral* ukrašen biserima.
7. Jedna dobra košulja za (odijevanje) ispod ljubičastog *paramenta*.
8. Pokaznica od bakra koja služi za euharistijski ophod.
9. Tri tkanine različitih boja za ukras stipesa oltara.
10. Jedna zastava na kojoj je križ.
11. Tri prijenosna oltara s onim što je u sv. Jakova.¹⁵
12. Kratka lanena košulja.
13. Dvije velike drvene bačve.
14. Trinaest posuda [vjerojatno bačve].
15. Dva prazna okovana kovčega.
16. Dvije plahte.
17. Šest stolnjaka.
18. Četiri ručnika.
19. Markgrofova isprava.
20. Isprava vezana uz oltar sv. Nikole.¹⁶

¹⁵ Nije isključeno kako je kod posljednjeg riječ o samostanu sv. Jakova u Opatiji.

¹⁶ Možda je riječ o ispravi kojom je Anž Czekaren ostavio kuću samostanu za oltar sv. Nikole 1452. godine. DARI, Arh. aug., kutija 2., isprava 4.; ANTUN HERLJEVIĆ (bilj. 3), 442.

21. Velika isprava kojom pokojni gospodin Gašpar Rauber ostavlja selo Sušak.¹⁷
22. Fundacijska isprava vezana uz oltar Tri kralja.¹⁸
23. Isprava o Bačinovu vrtu u Dolcu.
24. Fundacijska isprava vezana uz selo Lipu.
25. Pet ovjerenih kopija.
26. Komad topljenog bečkog srebra i modij običnog srebra.
27. Deset lota [175 grama] dobrog srebra koje je kao zajam dano zlataru Petru.¹⁹
28. (Knjiga) propovijedi za Četrdeseticu.
29. Knjiga kojom se objašnjava imena u Bibliji (*mamotrectus*).²⁰
30. Biblija.
31. (Knjiga) Život otaca.
32. Knjiga Pavla Malleole.²¹
33. Stari inventar.²²
34. Veliki jastuk.
35. Napola ispunjen jastuk.
36. Dva krznena pokrivača za postelju.
37. Ponjava.
38. Polovica svinje.
39. Bačva zapremine trinaest modija, napola ispunjena vinom iz Dubašnice.²³

¹⁷ Vjerojatno je riječ o ispravi iz 1515. godine, DARI (bilj. 4), Prot. Conv., 11. Tekst isprave nije sačuvan u izvorniku već u prijepisu citiranog Prot. Conv., 8. Ondje se navodi i što je kapetan dao samostanu u župi Jelšane na području gospoštije Gotnik.

¹⁸ Nije posve jasno o kakvoj je ispravi riječ, ali još je 1435. riječki kapetan Matija de Rayn ostavio svoja dobra za služenje misa na tom oltaru. Usp. DARI (bilj. 4), Prot. Conv., 2.; ANTUN HERLJEVIĆ (bilj. 3), 442.

¹⁹ ZLATKO HERKOV, *Mjere hrvatskog primorja s osobitim osvrtom na solne mjere i solnu trgovinu*, Rijeka, 1971., 68, gdje se upozorava kako jedan lot u metričkom sustavu mjera iznosi 17,5 grama.

²⁰ CHARLES DU FRESNE DU CANGE, *Glossarium mediae et infimae latinitatis*, tom. 4., Pariz, 1845., 213, s. v. „mametractus“ daje tumačenje „pro Mamotrectus, Titulus libri, in quo voces Bibliorum enucleantur“.

²¹ Najvjerojatnije je riječ o nekoj od knjiga humanista Pavla Malleole poznatom kao Pavao Hammerlin (1460. – 1526.)

²² Najvjerojatnije je riječ o tekstu inventarnog popisa sastavljenog prije 1523. godine, a koji se u 18. stoljeću zagubio.

²³ ZLATKO HERKOV (bilj. 19), 28. s. v. „spud“ iznosi pretpostavku kako se riječki spud u 16. stoljeću kretao blizu 40 litara u metričkom sustavu mjera. Dakle ovdje je riječ o bačvi od oko 520 litara koja sadrži blizu 260 litara vina. Augustinski samostan je u posjedu imao vinograde kod Dubašnice na Krku.

40. Tisuću cigala za popravak, (od) daćara Amanda.
41. Devet tisuća crjepova.
42. Dva badnja pšenice.
43. Četiri kotla za kuhanje.
44. Tri kositrene zdjelice.
45. Četiri tave.
46. Jedan par lanaca za ognjište.
47. Crni i bijeli konj.
48. Sedlo.
49. Posuda za staju.
50. Tri posude (*tria sitacea*).²⁴
51. Tri posude, vrste *concha*.
52. Dvije potrgane male posude.
53. Stolnjak ukrašen različitim bojama.
54. Stari crni palij za nošenje.
55. Četiri preslice za izradu tkanine.
56. Dva svijećjaka, svaki ima tri kraka (*duo candelabra erca*).²⁵
57. Željezni kalup za pravljenje hostija ukrašen s četiri figurice.
58. Tri kreveta ispunjena slamom.
59. Knjiga s misnim pjesmama (gradual).
60. Novi antifonar.
61. Dva psaltira.
62. Motika za okopavanje.
63. Trnokop za okopavanje.
64. Rukavica (*vnum vanconem*).²⁶
65. Dvije male motike.
66. Muška haljina koja se zove *hrasniza*.²⁷
67. Iznošeni komad odjeće (*strapacia*).²⁸

²⁴ CHARLES DU FRESNE DU CANGE (bilj. 20), tom. 6 (1846.), 267., s. v. „sitacium“ daje tumačenje „pro Sitarcium, ut mox Sitarchia“.

²⁵ CHARLES DU FRESNE DU CANGE (bilj. 20), tom. 3 (1844.), 70., s. v. „erchia“ daje tumačenje „Candelabrum ecclesiasticum in modum occae seu trigoni confectum, nostris Herce“.

²⁶ MARKO KOSTRENIĆ, VELJKO GORTAN, ZLATKO HERKOV (ur.), *Lexicon latinitatis medii aevi Iugoslaviae*, fasc. VII., Zagreb, 1978., 1235. s. v. „vntus, wanto (-onis)“.

²⁷ PETAR SKOK, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, Zagreb, 1971., knj. 3., 363. s. v. „sur“ i ondje surka, knj. 2., 209. s. v. „krosna“, „krasnica“ koje se tumači kao „nekakvo tkanje“.

²⁸ Usp. MIRKO DEANOVIĆ, JOSIP JERNEJ, *Talijansko-hrvatski rječnik*, Zagreb, 2002., 970. s. v. „strapazzo“.

Dodatak 1. Tekst inventara

p. 1

Iesus Christus

In dei Nomine. Amen. Hoc est inuentarium rerum mobilium monasterii seu cenobii diui Augustini fratrum heremitarum in Terra Fluminis per sapientis viros domini Eustachium vicegerentem magnifici et clarissimi domini Ioannis Offliuar capetanei dicte terre Fluminis et egregium virum ser Gasparem Simeonich iudicem modernum dicti loci factum et confectum in mei notarii infrascripti presentia ad instantiam quoque et nutum venerabilis presentis fratris Ioannis Primoss prioris dicti monasterii. Presente venerabile fratre Nicolao Festich, preterito priore sic fieri petendo et fiendum consenciente. Qui dominus Eustachius Christi nomine inuocato dixit et asseruit et confessus fuit se inuenisse et inuenire in dicto cenobio infrascriptas res: Et primo videlicet calices tres cum patenis de argento quorum calicum cuppe et patene ex argento de super aurate reliqua de cupro. Item vnum paramentum de veluto coloris paunacii. Item sex paramenta bona diuersi coloris. Item quatuor paramenta simplicia cum suis ornamentis. Item tria humeralia bona superflua. Item vnum humerale laboratum cum perlis. Item vna camisia bona sub paramento de veluto paunacio. Item tabernaculum corporis Christi de cupro ad portandum illud in die Eucharistie. Item tria pallia vel vestimenta indumenta altaris de panno diuersi coloris. Item vnum vexillum a cruce. Item tria altaria portatilia cum illo quod est in sancto Iacobo. Item cottula vna de lineo mediocri. Item duo tinacia magna. Item vassa tredecim. Item due capse vacuo appellate forcieri. Item duo lintheamina bona et pociora. Item sex mappe a mensa. Item quatuor manutergia. Item littere super marchas. Item littera super altare sancti Nicolai. Item littera magna quondam domini Gasparis Raubar heredum super villam Sussak. Item littera foundationis altaris Trium regum. Item littera super orthum Bachini in Dollaz. Item littera foundationis super villam Lippe. Item littere vidimus numero quinque super alias litteras. Item vnum frustrum argenti ex Vienensibus collatum et modicum de argento simplici. Item decem lotth de argento bono et fino concesso et mutuuum dato aurifabro Petro.

p. 2

Item sermones quadragesimales. Item mamotrectus. Item Biblia. Item vitas patrum. Item Paulus Maleolus volumen vnum. Item inventarium antiquum. Item puluinar magnum. Item aliud puluinar semiplenum plumis. Item copertoria a

lecto pellicea duo. Item vna thoralis vulgo dicta *pognaua*. Item medietas vnus porci. Item medietas vnus vasis de vino a Dubazniza quantitatis modiorum tredecim. Item mille lateres accomodati cuidam Amando daciario. Item nouem milia tegularum existencium in conuentu. Item duo mastelli pleni de tritico. Item quatuor calderia a coquendo. Item tres scutello a stagno. Item quatuor frisoria. Item vnum par cathenarum ab igne. Item duo equi, niger et albus. Item vna sella ab equitando. Item vnum vas stagneum. Item tria sitacea. Item tres conche. Item duo vasculi pleni incisiorum. Item vnum bancale diuersi coloris laboratum. Item vnum pallium nigrum antiquum a portando. Item quatuor concule a faciendo pane. Item duo candelabra erca. Item instrumentum ferreum ad faciendas hostias cum quatuor figuris. Item tres lecti impleti palea. Item graduale magnum de bergameno. Item antiphonarium nouum de bergameno. Item duo psalteria de bergameno. Item vnum lignonem ad lignonizandum. Item vnum saponem ad idem opus. Item vnum vanconem. Item duo ligones paruuli. Item vnum surco quod vulgo dicitur *hrasniza*. Item vna strapacia. Qui pater prior dictus frater Ioannes rogauit me notarium infrascriptum vt de predictis conficerem sibi vnum uel plura instrumentum seu instrumenta et ita feci omni meliori modo iure, via, forma quo qua melius sciui et potui. Acta sunt hec in Terra Fluminis sancti Viti in supradicto monasterio siue cenobio. Die primo, mensis Iulii, millesimo quingentesimo vigesimo tercio. In presentia dictorum qui supra aliorum ac fratrum dicti cenobii.

p. 3

Ego presbyter Ioannes Barberich natus quondam Petri de Flumine publicus imperiali auctoritate notarius his omnibus presens fui rogatus scripsi signumque mei²⁹ notariatus cum nomine meo apposui consuetum in fidem permissorum omnium.

p. 4

Inuentarium rerum mobilium cenobii ordinis fratrum eremitorum Augustinensium de Terra Fluminis sancti Viti.

²⁹ U gornjoj lijevoj margini, a ispred notarskog potpisa nalazi se notarski znak Ivana Barberića. Taj notarski znak otprije je poznat u diplomatici, a objavljen je u faksimilu jedne druge isprave istog notara usp. JAKOV STIPIŠIĆ, *Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi*, Zagreb, 1991., 129.

Ozren Kosanović

The Inventory of Material Goods of Augustine Monastery of Saint Jerome in Rijeka from 1523

Summary

The topic of this paper is the document called the Inventory of material goods of Augustine monastery of Saint Jerome in Rijeka (Inventarium rerum mobilium cenobij ordinis fratrum eremitorum Augustinensium de terra Fluminis sancti Viti) from 1523. This document is currently in the safekeeping at the Archives of the Croatian Academy of Sciences and Arts in Zagreb. It is speculated that this document had been a part of the monastery archives in Rijeka until Emperor Joseph II Hapsburg abolished the Order of St. Augustine in 1788. The document contains four pages of uneven text length written in Medieval Latin, with some words in Croatian and Venetian. After brief sketches regarding the history of Augustine monastery in Rijeka and the method in which monastery goods were listed in the Inventory, their translation in Croatian follows – in the order in which they appear in the document. The final part of paper includes the transcription and publication of the inventory text in extenso.

Keywords: *Augustine monastery of Saint Jerome in Rijeka; inventory from 1523; the Middle Ages; Rijeka.*

